చిత్రశాల

"వాణీ!"

...పలుకదు; ఎన్ని సారులు పిలిచినా, తల ఎత్తి ఆతని వైపైనా చూడదు; కొంచెంసేపు ఆమెను చూస్తూ, అలాగే నిలుచుని ఖిన్నుడై తిరిగి వెళ్ళిపోతాడు.

చంద్రవాణి తోడివారందరికన్నా చాలా చక్కనిది. ఆ యీడు పిల్లలందరూ ఆమెతో తిరిగే వారందరూ బాగానే ఉంటారు. కాని అంత నోరూరించే రూపము మరెవ్వరికీ లేదు.

కాలేజీ విడిచిపెట్టడం వ్యవధానంగా శివస్వామి వాణి స్కూలు దగ్గర కాపలావేసేవాడు. బద్ధకంగా ఉంటే బడి అయినా మానుకునేవాడు కాని, నాలుగు వేసేటప్పటికల్లా చక్కగా క్రాఫ్‌దువ్వుకుని— సిల్కు షర్టువేసుకుని— సిగరెట్టు కాల్చుకుంటూ—'మీనాక్షి కాలేజీ' దగ్గర ప్రత్యక్షమయేవాడు.

మొదటి రోజుల్లో, వెంట ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరు తీయకుండా ఉంటూండటంచేత వీలులేక, సిగ్గుపడి తనవంక చూడటంలేదేమో ననుకునేవాడు. కొన్నాళ్ళుపోయిన తరువాత—తలచుకుంటేనే మతి అంతా చెడిపోయేది! – మరి ఏ ధన్యాత్ముడైనా, ఆమె యవ్వనాన్ని ధన్యం చేస్తున్నాడేమోనని అనుమానపడి, అనవసరంగా అసూయపడేవాడు. తాను మనసులో భావించుకున్న, ఆ ప్రియుడు, ఆమెను పరీరంభంచేసుకుంటూన్న దృశ్యాన్ని పదేపదే ఊహించుకుంటూ, నిద్రలేకుండా అనేకరాత్రులు గడిపేవాడు.

ఎరుగున్నంతవరకూ, స్నేహితులందరికీ కాలేజీ వదలిపెట్టగానే, ఎవరిపని వారికుండేది. కాంపౌండు దాటేదాకా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వచ్చి, రోడ్డుమీద కాలు పెట్టగానే ఎవరిదోవను వాళ్ళు చల్లగా సద్దుకునేవాళ్ళు. ఎన్నడూ కూడబలుకకపోయినా, ఎవరిమటుకు వారికి తెలుసును, మిగతావాళ్ళ పనులేమిటో!

అందరూ అదృష్టవంతులే! శివస్వామికి మాత్రం ఆ భాగ్యం అబ్బలేదు. లేతవయసులో, నవనవలాడుతూ, సామ్రాజ్యాన్నంతా ఏకచ్ఛత్రంగా ఏలడానికి తగినవాడనీ, – ఏలుతున్నాడనీ, చూసిన వాళ్ళందరూ అనుకుంటుంటే నిజంగా ఒక పదహారేండ్ల చామనచాయ పిల్లకోసం కలువరిస్తూ ఆమెతోడి చెలిమికి తలక్రిందుగా తపస్సు చేస్తున్నాడు.

అతని వయసూ, వలపూ వ్యర్థమయిపోతున్నాయి. ఆమె అతన్ని గమనించడమన్నాలేదు. చెలులందరితో కులాసాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, నవ్వుకుంటూ – శివస్వామికి మాత్రం పెడమోమై – నిత్యమూ అతని ఎదుటనుంచే షికారుపోయేది. స్వామి ఆమెను వెంబడించిపోయి, తిరిగి వెళ్ళేవరకూ ఆ ప్రాంతాల్లోనే ఉండి, మామూలు వేళకే, మామూలుకన్నా ఎక్కువ విచారంతోనే యింటికి వెళ్ళిపోయేవాడు.

తానై పలుకరిస్తుందేమోనని ఎంతో ఆశతో ఉన్నాడు. పోనీ, అంతకు నోచుకోక పోయినా, ఓమారు సవిలాసంగా తనవంక చూసినా చాలు, ధన్యుణ్ణవుతాననే స్థితిలోకి వచ్చాడు. కాని, వాణికి జాలన్నా లేదు.

గాంధర్వవిధిని తన్ను వరించడానికి వాణికి ఏమైనా అభ్యంతరం ఉందేమోనని చాలా రోజులదాకా సంశయించాడు స్వామి. మంచివంశంలో పుట్టి, అదుపు అజ్ఞలలో పెరిగిన పిల్లగనుక, స్వతంత్రించడానికి భయపడి, 'పెద్దలున్నారు, వారెటిగి పెండ్లి సేయగలరు. వేగిరపాటింతవల'దటంచు సందేశమేమైనా పంపిస్తుందేమోనని కనిపెట్టుకుని కూర్చున్నాడు. మళ్ళా, అదీ కాదేమో!

ఆమె ఉపేక్షచేసినకొద్దీ స్వామికి మరీ ఆవేశం హెచ్చిపోతూంది. ఏలాగైనాసరే, వాణిని తనదాన్నిగా చేసుకోవాలిసిందే!

ఎన్నాళ్ళు ఓపికపట్టి చూసినా, ఎంత ఉవ్విళ్ళూరినా, ఏమీ ప్రయోజనం కనబడటంలేదు. సాహసం చేయాలి. మరోవిధాన వాణి వశమయేటట్టులేదు. ఆమెను చూసినకొద్దీ స్వామికి రకరకాల ఆలోచనలు తోచేవి – షికారు పోతూంటే, దారి కడ్డుతగిలి, అనుగ్రహిస్తేకాని వీలులేదని – అందరి ఎదుటా – బ్రతిమాలాలనో, – ఏ సినీమాకో, నాటకానికో వచ్చినప్పుడు అమాంతం కారులో వేసుకుని చక్కాపోవాలనో – ఈ మాదిరిగానే కాని, ఎందుచేతనో ఏవీ క్రియారూపాన పరిణమించలేదు.

ఎన్నటికీ వాణి కనికరించదేమో, – జన్మంతా ఆమె లేకుండానే గడుప వలసివస్తుందేమో, అని తలచిన మాత్రాన్న తగని దిగులుగా ఉండేది స్వామికి.

చివరకు, ఓనాడు. ఏమైనాసరే, ఎలాగైనా ఆమెను పలకరించి, ఆమెతో మాట్లాడితీరాలని నిశ్చయించుకుని బయలుదేరాడు. దోవలో, తనకు సాయమై ఆమెను ఒనగూర్చమని వసంత మాధవులను మనసులో వేడుకున్నాడు...వాణికన్న క్షణం ముందుగనే, తడబడే పాదాలతో, 'న్యూ షాలిమర్' ఉద్యానం ప్రవేశించి, ఆమె రోజూ కూర్చునే చలువరాతిమంటపానికి సమీపాన్నే, ఆమె ఎప్పుడు వస్తుందా అని ఎదురుచూస్తూ ఉన్నాడు.

హంసలుకూడా చూసి నేర్చుకోదగిన వయ్యారి నడకలతో వాణి ప్రవేశించింది. వాయల్ లేత ఊదా సిల్కు చీర కట్టుకుని, ముదురురంగులో, చమ్కీ పనిచేసిన శాటిన్ బాడీస్ తొడుక్కున్నది. ఒంటిన ఏవో రెండుమూడు నగలున్నా, ఆ అందంలో కలిసిపోయి కనిపించడంలేదు. అడుగడుగుకీ చక్కదనం ఒలికిస్తూ వచ్చి అక్కడనే కూర్చుంది.

ఆమె సౌందర్యాన్నంతా అనిమేషనయనాలతో చూరగొంటూ 'అలరెడు ఱెప్పలల్లార్చినయందాక ననిమిష కన్యకాదనగ తరమె?' అని అనుకున్నాడు స్వామి.

సమీపించాడు. ఏలాగో ధైర్యము తెచ్చుకుని, 'వాణీ!' అని పిలిచాడు. ఆ ఉద్రేకంలో, ఆలోచించనన్నాలేదు. ఆమె పరాభవిస్తుందేమోనని అయినా వెనుదీయలేదు. ఒకసారి –– కోపంగానైనాసరే – ఆమె మాటాడితే, రతనాలవంటి ఆ పలువరుస కనబడనిస్తే, అంతేచాలు అతనికి.

అ ప్రాంతాల్లో వాళ్ళిద్దరూ తప్ప ఎవ్వరూ లేదు. ఉన్నా అప్పటిస్థితిలో లక్ష్యం చేసేవాడేకాదు స్వామి. వాణి మారుపలికితే, కౌగిటిలో అదుముకుని, జన్మసార్థకంచేసుకోవలెనని అమె అంగీకారంకోసం తహతహపడుతున్నాడు.

భాషను రసానికి తగినట్టుగా నడిపిస్తూ, తన కథనంతా వినిపించాడు వాణికి. చివరకు ప్రేమలేకపోయినా, తన అవస్థ చూసిఅయినా కనికరించమన్నాడు.

స్వామి అమెదగ్గర భక్తుడిలాగా చాలాసేపు దోసిలొగ్గి నిలుచున్నాడు. వాణి, అంతా విని, వినిపించుకోకుండా లేచిపోయింది.

నిత్యమూ ఆమె స్వామి కన్నులకఅవుదీరా కనబడేది; దగ్గర జేరనిచ్చేది. మనసులో కోరికలన్నీ తెలియజెప్పనిచ్చేది కాని, మారుపలుకదు; ఎన్నిసార్లు పిలిచినా తల ఎత్తి అతని వైపేనా చూడదు.

2

"ఊహుఁ...అలాకాదు...సరిగా నిలుచోలేవూ...ఇంకా కొంచెం తల పైకి ఎత్తాలి... ఎవరిమీద ఆ కోపం?...ఏమి టా పోజు, ఎందుకు వచ్చిందిరా దేవుడా, ఎప్పుడు తప్పించుకుని బయటపడుదామా అని ప్రాణాలు బిగపట్టుకుని నిలుచున్నమాదిరిగా ఉంటావేం? ముఖంలో కాస్త ప్రసన్నభావం కనపడనీయి."

...నవ్వింది.

"ఎన్నిమాట్లు చెప్పను. ఎందుకూ అలా ఎవరినో వెక్కిరిస్తున్నట్లుగా నవ్వు తావు...పోనీలే, కాని...అబ్బ! అదుగో మళ్ళా అంతా చెడగొట్టావు. నీవు నవ్వావద్దు, కోపగించనూవద్దు, సాఫీగా, ఈ ధోరణంతా మరచిపోయి, ఏదో ఆలోచిస్తున్న దానిలాగా ఉండూ...ఊఁ...నావైపు చూస్తావేం?"

......మళ్ళా నవ్వింది.

"మళ్ళా మొదలా? అప్పుడే ఆ గులాబీలన్నీ తుంచేశావూ? అదేమిటి, లోలాకు మెలితిరిగింది? పైటమీది అంచంతా మణిగిపోయి...మహా అందంగా ఉన్నావులే! చెప్పినట్లుగా వింటావా లేదా? లేకపోతే, నీ సావాసము ఉండను...తెలిసిందా...ఏం?"

......మాట్లాడదు.

"నన్ను విసిగించడమే నీకు ముఖ్యమా? -- చక్కనిదాన్నని ఎందుకూ నీ కింత గర్వం?...అమ్మ! ఇప్పటికి ఏలాగైతేనేం, మనసు కుదిరిందీ...ఇంకా కొంచెం ముందుకు రా...మరీ అంత వెలుతురులోకి వద్దు. సూర్యకాంతి ముఖంమీదమాత్రం పడేటట్టు...అదుగో, అలాగే ఉండు."

* * * *

శ్రీమాన్ చాలా వృద్ధిలోకివస్తూన్న చిత్రకారుడు. ఖండాంతరాల్లో ప్రముఖు లందరూ అతని చిత్రాల్ని చాలా ప్రశంసించారు. ఒకటి రెండు అంతర్జాతీయ చిత్రకళా ప్రదర్శనాల్లో అతనికే ఉత్తమ సత్కారం జరిగింది. చక్కగా చదువుకున్నవాడు – చాలా అందగాడు.

శివస్వామికీ అతనికీ ఎంతో స్నేహం. చిన్నతనంనుంచీ, చాలాకాలందాకా కలిసి

చదువుకున్నారు. తరువాతకూడా కలిసి తిరుగుతూండేవారు ఇద్దరూను. శ్రీమాన్‌కు స్వామి అంటే చాలా అభిమానమూ, గౌరవమూను.

* * * *

నీళ్ళల్లో తిరుగుతూన్న హంసపిల్లలతో ఆడుకుంటూ, వాణి ఫౌంటెన్ ఒడ్డున నిలుచున్నది. ఆ మనోహరమూర్తిని రత్నావళికి లక్ష్యంగా చేసుకొని చిత్రించడానికి యత్నిస్తున్నాడు - సమీపంలో శ్రీమాన్.

కొంచెందూరంలో, ఓ జూకామల్లెబవర్ చాటుగా, వీరిరువురినీ, రెప్పవేయకుండా కనిపెడుతూ నిలుచున్నాడు స్వామి.

అప్పటికి వారంరోజులనుంచీ ఆ కథ జరుగుతున్నది.

శివస్వామి చాలా మారిపోయినాడు. కాని, అదేమో వాణిలోకూడా ఏదో మార్పు కనబడుతూనే ఉంది. ఒక్కొక్కప్పుడు ఆమె ఆకర్ణాంతవిశాలలోచనాలు అతన్ని సవిలాసంగా సత్కరించేవి. మరొకప్పుడు దైన్యానికి తావులయేవి. ఈ విభ్రమాలన్నిటికీ లొంగి అతడు వివశుడయిపోతూండేవాడు.

శ్రీమాన్‌కు తానే వాణిని ఒకటి రెండుసార్లు చూపించాడు. అప్పటి మాటలలోనైనా, తాను వలచినపిల్ల అనే ఉత్సాహమేతప్ప వేరే లక్ష్య మామెయందు ఉన్నట్లు తోచలేదు స్వామికి. శ్రీమాన్ ఎన్నడూ తానై వాణినిగూర్చి ప్రశంసించ లేదు స్వామితో.

వాళ్ళిద్దరికీ ఏలా అంతస్నేహం? అతనిదగ్గర వాణి చాలా చనువుగా ఉంటూాండే? అతన్ని వరిం... ఉహూccc...కాదు. వాణి అంత అన్యాయం చేస్తుందా... ఏమో? ఇంతకూ శ్రీమాన్ ధన్యుడు.

"స్వామీ!"

అతనికి ఏమీ గోచరించడంలేదు. తానొకటి తలచితే దైవ...కాదు...వాణి మరొకటి తలస్తూంది. ఆమె ఆలోచించి చేసినపనే ఇది. లేకపోతే ఆ... ...

కోమలం - వాణీ అంత చక్కంది కాకపోయినా, ఆమెకు ఎంతో తీసిపోయింది కాదు. వాణిని చూచినకళ్ళతో అయితే ఏమోకాని, ఎంత రసికుడికైనా ఆమెమీంచి మనసు మరల్చుకోడానికి చేతనవుతుందా?

వాణి శ్రీమాన్‌తో మాటలాడుతూందనే, స్వామి ఎంతో వేదనపడుతున్నాడు. అది చాలనట్లు, కోమలం అతన్ని మరీ కష్టపెడుతూంది.

నిత్యమూ అతనున్న తావు వెదుక్కుంటూ వచ్చేది కోమలం. ఇక నిలువనిచ్చేదికాదు. "తనంత తా వలచి వచ్చిన" కాంతను చులకనచేయడం మంచిది కాదనేపంథాలో మాట్లాడేది ఎంతసేపైనా. కాని స్వామికి ఆమె చెంతనున్నదనే స్పృహ అయినా ఉండేదికాదు. ఆమెను పలుకరించికాని, ఆమెతో మాట్లాడికాని ఎరుగడు. తానున్నంతసేపు, ఆమెకూడా విడువకుండా అక్కడనే ఉండి వెళ్ళిపోయేది;- మరునాడు మళ్ళా మామూలుగానే ఇరువురూ తారసిల్లేవారు.

వాణి, శ్రీమాన్ చాలా త్వరగా వెళ్ళిపోయేవారు. స్వామి ఎంతోసేపటికి తెలివి తెచ్చుకుని ఉస్సురనుకుంటూ కాలు సాగించేవాడు. నిత్యమూ అంతే.

బయలుదేరేటప్పుడు చాలా ఉత్సాహంగా ఉండేవాడు. అనాడైనా వాణి ఒంటరిగా వస్తుందేమో – శ్రీమాన్‌తో ఎందుచేతనన్నా పోట్లాడి మాటలాడటం మానేసిందేమో – నిజంగా శ్రీమాన్ మీద, తా ననుకున్నట్లుగా ఆమెకు మనసులేదేమో... ఏమో, ఈలాగే చాలా అనుకునేవాడు.

కాని, మామూలుమాదిరిగానే, వాళ్ళిద్దరూ కనబడేవారు...మరికొంతసేపటికి కోమలం ప్రత్యక్షమయేది.

3

"చివురాకు చెలిచేత
పిలువ నంపింది
సరికన్నె ప్రాయాన
విరజాజిమొగ్గ
ఏవేళకయినాను ఎదురుచూసేవా
పోవాలి ననుబాసి తీవ జవరాల...
తేటవెన్నెలమీద
తేలి వచ్చింది
చాటుగా మాటుగా
చామంతిరెమ్మ...
నీహారగిరి హిమా
నీ చర్చతోను
జోహారులన్నదీ
జాకా చమేలి...
శరదంబువాహాల
జతచేసుకుంది
మరచిపోయేనని
మందారమాల
కోయిలల కందని వి
హాయస పథాల
సాయమౌతానంది
సంపంగిరెమ్మ...ఏవేళ...

*　　*　　*　　*

"నన్నిక్కడ నిలువనీయవా?"
"నేను పలుకరిస్తే మారుపలుకవా?"
"కోమలం!"
"స్వామీ!"
"నేను నిన్ను ప్రేమించలేను"
"నేను...మరి...నిన్ను ప్రేమించకుండా ఉండలేను."
"ఎంత చక్కగా పాడింది...ఎవరో ఆ...అమ్మాయి"

"ఎంత చక్కగా ఉంది...వాణికాక మరెవరో ఆ...అమ్మాయి!"
"ఎవరు?"
"కనపడటం లేదు...వాణి...శ్రీ..."
"నాతో మాటాడవద్దు"
"నీవు నేను మాట్లాడితే వినవద్దు"
"అసాధ్యురాలవు!"
"నీకు ఎలా తెలుసు?"

* * * *

సంజెలో లేమావి
కొంజివురుచాయలో
మంజుల ముఖాబ్జ సష
మా విలాసాలలో...
నీ చాయలే దోచునే...
చేతిలో జాజి తొలి
పూతలో కోయిలల
కూతలో గొజ్జంగి
లేత తళ్లళలలో...
నీ వలపులే నిలుచునే...
వగరులో షట్పదుల
పొగరులో కరవీర–
తొగరులో తొగకన్నె
నిగనిగన్నిగలలో...
నీ హొయల్ తలసూపునే...

* * * *

"కలువలన్నీ ఎందుకూ ఆ చంద్రుణ్ణి చూసి అలా నవ్వుతూంటాయి?"
"చక్కనివాడని."
"ఉహూఁ"
"చక్కలిగింత పెడుతాడని."
"బలే బాగుంది. ఏలాగూ గిలిగింతలతో నవ్విస్తాడని, తామే ముందు నవ్వేస్తున్నాయా?...అయినా చెప్పుకోచూద్దాం మరి?"
"..................."
"ఎందుకో చెప్పనా, 'పాపం...ముద్దొస్తూంటాను కదా నన్నుచూసి ఈ కన్నె లందరూ, విరగబడిపోతారు, అనే దిలాసాతో, ముసిముసినగవులతో ఉదయిస్తున్నాడు కాని, అదేమిటి? ఆ మొగాన...మచ్చ...మచ్చ...ఆ సంగతి మరచిపోయినాడా?– అని నవ్వుకుంటున్నాయి."
"కలకలలాడుతుంటాడు...రాజుకే వంకబెడుతున్నావూ?"

"కిలకిలా నవ్వుతూంటవి, కలువలన్నీ అందుకనే?"

"పోనిద్దూ. అద్దంలో చూసుకునిరావడం మరచిపోయి ఉంటాడు."

"అతనా మరచిపోయేది. మరి...అలాగయితే కనపడ్డ సరస్సులో అల్లా ఎందుకు ప్రతిబింబిస్తూంటాడు. రాత్రంతా అక్కడనుంచి కదలడేం?"

"అందంసంగతి తెలియక."

"ఊ...అర్థం తెలియకకాదేం"

"చంద్రుడికా కళంకదోషం!" అన్నది గిర్వాణి.

"అందుకనే...శ్రీమాన్ కుడిచెంపకా అంత బ్లూపాచ్" అన్నది...చం...ద్ర...వా...ణి...

4

--మహారాజు దుష్యంతుడు కణ్వపుత్రిని గాంధర్వ విధిని పరిగ్రహించాలనీ, లేకపోతే నిలువలేనని అనుకున్నాడు. నిశ్చయించుకున్నాడు - తరువాత ఓ నిమిషానికి, కలకంఠవధూ కలకంఠ మాధురితో 'కింశీతలైః' అన్నదాని తెలుగు ఎత్తుకుని ఆ అమ్మాయిచేతకూడా అంతకన్న పక్కా గడుసుగా ఏదో మారుపలికించాడు...చివరకు ఏలాగో ఒప్పించాడు.

మళ్ళా ఎన్నాళ్ళు జరిగాయో...శకుంతలను కడుపులో ఉన్న కొడుకుతో కూడా మాలినీతీరాన్నుంచి పంపించివేసేటప్పుడు, ముసలి మహర్షి పడుచుగొంతులో గాద్గదికం స్పష్టముగా వినిపించింది...

......ఎత్తినప్పటినుంచీ, ఎప్పుడు పడుదామా అని కాచుకొనియున్న యవనిక, దాని పుణ్యాన చివరకు గౌరవంగా సోలింది.

*　　*　　*　　*

"జయము జయము మహారాజునకు" అన్నది కులుకుతూ రమణ.

"సంతోషించాంలే, తెలివికి" అని సవిలాసంగా మారుబలికింది, ఓ చిన్న చపేటంతో సత్కరించి... కుచ్చుతలపాగ తీసివేస్తూ కోమలం.

"చాలా బాగుంది కోమలం! వేషం చాలా చక్కగా వేసుకున్నావు. కాని అదేమిటి? మా అన్నయ్యమీసం పెట్టావేం? మహారాజాయెను. ఇంకా పేద్ద మీసాలుండొద్దూ?"

"నీకేం తెలుసు. ఈ మీసాలకే భయపడి, వరించకుండా శకుంతల తప్పించుకుని పారిపోతుందనుకున్నాడు ఈ దుష్యంతుడు."

"భయపడకేం శకుంతల! ఆశ్రమంలో నిలివెడేసి గడ్డాల ఋషులనందర్నీ చూస్తూ...ఆమెకు కొత్తా?"

"కొత్తదికాదూ చిన్నమీసం, నున్ననిగడ్డం"

"అలాగేం"

"కాకపోతే మీ అన్నయ్యమీసమేం...ఇది...పోనీ మీ అన్నయ్యానే అనుకో. అదుగో, మీ వదినె వస్తూంది చూడు. అంతా అయిపోయినా, ఆ వయ్యారం, ఆ నడక మానలేదింకా చూడు."

"ఏం, రమణా! ఇందాకనుంచీ కనబడలేదేం" అని అడిగింది చమ్కీపనిచేసిన "స్తనవల్కలం" సడలించుకుంటూ, సగము తీసివేసిన శకుంతలవేషంతో ప్రవేశించి వాణి.

"అవును, ఏలా కనబడుతాను. నీకు దుష్యంతుడిమీదనేగా దృష్టంతా."

"అతను మీ అన్నే అయినప్పుడు నీ కింత ఉలుకెందుకూ?" అని అందుకున్నది కోమలం.

వాణి కోమలంవంక బెదురుతూ చూసింది. కోమలం కనుసైగతో ఆమెకు తెలియజెప్పింది.

"చాలా చక్కగా చేశావు వాణీ! అందరూ ఎంతో మెచ్చుకున్నారు" అని అభినందించింది రమణ.

"అందరూ...ఎవరు?"

"ఎవరా?...వచ్చినవాళ్ళందరూ...ఎరుగున్నవాళ్లు ఎరుగనివాళ్లూకూడా...మా నాన్న గారు నిజంగా సంభ్రమం పట్టలేకపోయినారు. ఇక నేనా...నా సంగతి సరేకదా...బ్రహ్మదేవుడు...ఆ ముసలాడు మతిబోయి నన్ను ఆడదాన్నిగా చేశాడని అంతసేపూ తిడుతూనే ఉన్నా; నేనే మొగవాణ్ణయితేనా?"

"ఊఁ"

"అమాంతం స్టేజిలోకి దూకి నిన్ను ఎత్తుకుని పారిపోయి ఉందును."

"నిజంగా అంత బాగుందా? అయితే బాగున్నది నేనా, నా వేసమా?"

"రెండూను...కాని ఏం లాభం?"

"చాల్లే రమణా! ఎవరన్నా చూస్తే నీవు నన్ను మోహించావనుకుంటారు."

"నిన్నా...నిన్ను మోహించని దెప్పుడు వాణీ."

* * * *

"అన్నయ్యా! నీ కళ్లేవీ?" అన్నది రమణ.

"ఏం" అన్నాడు స్వామి మసులుతూ ఆమెవైపైనా తిరుగకుండా.

"మరి నా కళ్ళు చూశావా?"

"ఏం, నీ కళ్ళకేం, బాగానే ఉన్నాయి" అని చాలా అమాయికంగా, తెలివి తక్కువగా బదులుపలికాడు స్వామి.

"అదికాదోయ్ తాతయ్యా! నా కళ్ళు చేసుకున్న పుణ్యం నీ కళ్ళు చేసుకోలేదుకదా, అని అన్నాను. అదీ తేడా."

"ఏమి టా విశేషం?"

"వాణి...ఎరుగున్నావుకదూ వాణిని...శకుంతల వేషం వేసింది...ఇవాళ మా కాలేజీ అనివర్సరీ తెలుసును కాదూ. ఎంత బాగుందనుకున్నావు... ఎందుకూ చూడని జన్మ!"

స్వామి మనసులో కోరికలన్నీ ఓమారి దూకుడుగా ముందుకు దూకినాయి. కాని ఆ సంచలనం అవంతైనా బయటపడనీయకుండ సంయమనం చేసుకొని, శాంతం, ప్రసన్నభావం అభినయిస్తూ,

"అలాగేం. నాకు తెలిసిందికాదే. లేకపోతే నేనుకూడా వచ్చేవాడినే!" అన్నాడు.

"నీలాటివాళ్ళను రానియ్యరుకాదూ."

"ఎందుచేతనో?"

"అఁ. ఏముంది? తలా మీసం నెరవలేదు కనుక."

స్వామి కొంచెం అగి ఏమో ఆలోచించాడు.

"దుష్యంతు డెవరు?"

"కోమలం. నీ వెరుగవనుకుంటాను. నీ అంత పొడుగ్గా చాలా అందంగానే ఉంటుంది ఆ అమ్మాయి కూడా..."

--కోమలాన్ని తా నెరుగడుకాదూ! వాణి నంతకన్నా ఎరుగడు! రమణ ఎంత అమాయకురాలు! తోడివారందరికీ ఎంతకాలంనుంచో తెలిసి ఉన్న ఆ విషయం కూడా ఆమెకు తెలియదే!

"నే నన్నానుకూడాను నవ్వుతూ, కోమలతో, ఆ మీసం సరిగ్గా నీ మీసంలా ఉన్నదని. నిజంగా చూసి అలా చేసినట్టున్నది" అని మళ్ళా అందుకుంది రమణ.

"వాణి ఏమన్నది?"

"ఏమనడమేమిటి?"

"నా మాట వచ్చింది కాదూ-" పొరబాటున తప్పి జారి అనేశాడు. తరువాత నాలుక ఎంత కరుచుకున్నా ఏమి లాభం? కాని రమణకు అదికూడా అర్థమయినట్లు లేదు.

"నీ మాట వచ్చినా ఏమంటుంది? నిన్ను ఎరుగదు కాదూ!" తరువాత స్వామి ఏమీ మాటాడలేదు. అతడు వింటున్నాడో, లేదో అయినా గమనించకుండా రమణ, గబగబ కొంచెంసేపు అమాటా ఈమాటా చెప్పి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

* * * *

"ప్రొద్దుపోతుంది, ఇప్పుడెక్కడికి స్వామీ?"

లోపలనుంచి ఎవరో ప్రశ్నించారు. అతడు మారుపలుకలేదు. పెడల్ మీద ఓ కాలు వేశాడు.

"భోజనం చేయవా మరి? -- చేసి పోరాదూ?"

వెనుకనుంచి సగంసగం వినపడ్డాయి ఆ మాటలు గాలిలోంచి స్వామికి. అప్పుడే రోడ్డుమీదికి వచ్చేస్తున్నాడు.

ఉండుండి, రెండు మూడుసార్లు పెద్ద జ్యోతులు అతని ముందర నాట్యమాడి మాయమయినాయి. రోల్‌ఫిల్ములాగా రోడ్డు చుట్టుకుపోతూంది. చివరకు అయిపోయింది.

బయలుదేరినప్పటినుంచీ, ఆ స్పృహలేకుండానే, స్వామి తిన్నగా కాలేజీ హాస్టలు బయట అవరణవద్దకు వచ్చి ఆగిపోయినాడు. అప్పుడు తెలిసింది, అతనికి తా నెక్కడ ఉన్నదీని.

5

అలకిస్తున్నాడు. అలకించినకొద్దీ మైమరచి ఆనందమయుడైపోతున్నాడు. ఎన్నిమార్లు విన్నా తనివితీరటం లేదు. కర్తవ్యాన్ని నిర్ణయించుకోలేకనూకాదు, కాలు సాగకనూకాదు.

ఎందుకో ఏమోకాని, ఆచోటనే ఆగిపోయి, అలాగే నిలువబడిపోయినాడు స్వామి. పాడుతూన్న ఆ మోహనాంగి పాట చాలించలేదు. మళ్ళామళ్ళా ఆ ఫణితే ఎత్తుకుని,

అడూకుంటానోయ్, పాట
పాడూకుంటానోయ్,
ఆడీ, పాడీ, అలసీఐనా,
ఈడేనంటానోయ్, నీకూ...
జోడేనంటానోయ్...ఏమోయ్
అడూకుంటానోయ్.

ఈమారు ఇక అలోచించలేదు. ప్రాకారలంఘనంచేసి లోపల ప్రవేశించాడు. ముందు మందారచెట్లు ఒత్తుగా పెరిగి, అడ్డమున్నాయి. వాటికవతలనుంచే మళ్లా...

వావీ చూశానోయ్, మోవీ
కావీ చూశానోయ్,
కావీ కన్న సొంపు నీ మై
తావే నంటానోయ్....ఏమోయ్
......అడూకుంటానోయ్

ఈ చరణం వినిపించింది.

చప్పుడు చేయకుండా, చెట్లమాటునుంచి తొంగి చూశాడు. చాలా సమీపంలోనే వాణీ, కోమలం, మరెవరో ఇంకో అమ్మాయి ఉన్నారు. ఆ యిద్దరూ కూర్చుని ఉన్నారు. వాణి వారి చేరువనే జాజిపొదమీదికి ఓ చెయిజాపి నిలుచుని పాడుతూంది.

దగ్గరకు వెళ్ళాడు. కౌగలించుకుని గబగబ ముద్దిడుకున్నాడు స్వామి ఆమెను. సమయముజూచి, 'అనసూయా ప్రియంవదలు' నిష్క్రమించారు.

వాణి నవ్వుతూ అలాగే నిలువబడి ఉన్నది.

... ...

'అమ్మ! ఇప్పటికి నా కసితీరింది' అన్నాడు స్వామి.

వాణి సాభిప్రాయంగా స్వామివంక చూసి, సిగ్గుపడి, చిరునవ్వుతో తలవాల్చింది.

"ఇకనైనా నీ మౌనవ్రతం చాలిస్తావా?"

వాణి 'అవు'నని తలఊపింది.

"ఇంతకాలంనుంచీ నీ నోటిమాట వినడానికే నోచలేదు నేను. పలికితే నోటిముత్యాలు రాలిపోతవా?"

"... ... ..."

"నీతోడి వాళ్ళందరితోనూ అంత చనువుగా, కులాసాగా తిరుగుతూండేదానివి. నామీద నీకు ఎందుకూ అంత నిర్దయ? ఎంత పలుకరించినా ఎన్నడైనా మారు పలికావా?"

"... ... ..."

"నిజమే, నాదే అపరాధం కావచ్చును. నీవు మెచ్చుకొనేటట్టుగా, నీ సరసత్వానికి, చక్కదనానికి సరిపోయేటట్లుగా నేను, పిలువలేకపోయినానేమో! నామీద, నా స్థితి మీద జాలన్నా లేకపోయిందా నీకు?"

వాణి నవ్వుతూంది. ఆ నవ్వును అర్థం చేసుకోలేక స్వామి మళ్ళా ఏదో వేదనపడుతున్నాడు. ఆమె నవ్వుతూనే – అతని మాటలన్నీ వింటూనే, ఏదోవైపు తెప్పవేయకుండా చూస్తూంది. క్రమంగా స్వామికూడా, ఆ సంగతి ఏలాగో గ్రహించి, తానుకూడా ఆమెచూస్తూన్నవైపే, ఏమిటో తెలియకుండానే చూస్తున్నాడు.

చాలాసమీపంలో గులాబీపొద ఉన్నది. దానినిండా విచ్చినవి, అరవిచ్చినవి, చాలా ఉన్నవి పూలు. ఒక గుండు తుమ్మెద ఎక్కడనుంచో వచ్చింది. ఆవేళ, తిన్నగా, ఓ చక్కని గులాబీదగ్గరకు వెళ్ళి కావలసినంత మధువు గ్రోలి, తన త్రోవను సంగీతం పాడుకుంటూ చక్కగా వెళ్ళిపోతూంది. అదీ దృశ్యము.

"సృష్టిలో చిత్రాలు చాలా ఉంటాయి" అన్నాడు స్వామి చివరకు, చాలా తెలివితక్కువగా.

"అవును, చూసి నేర్చుకోవలసినవి కూడా చాలా ఉంటాయి" అన్నది వాణి అతనివంక చూడకుండానే.

స్వామి మనోవీధిని పెద్ద మెరుపుమెరసి, వెనుకటి సంశయాంధకారాన్నంతా పటాపంచలుచేసింది. కలలో కష్టాలు అనుభవించి, మహారాజయోగంలో మేలుకునే వాడిలాగా, స్వామి అంతకాలానికి, అప్పటికి మేలుకున్నాడు.

"నిజమేకాదూ!" అన్నాడు ఆమెకళ్ళల్లోకి చూస్తూ కౌగిలివీడకుండానే.

వాణి స్వామికీ మరీదగ్గరగా జరిగి, అతనికౌగిలిలో అణగిపోతూంది.

"అవును. గులాబీకి ఏమి స్వాతంత్ర్యమున్నది?" అన్నది చెంపలమీదిగంట్లు తడవిచూసుకుంటూ.

"మధుపకుమారుడిదేనా, ఇన్నాళ్ళనుంచీ అపరాధం!"

"కాదా మరి! ప్రేమమధువుతో, ప్రణయమధువుతో పూర్ణంగా ఉబికిపోతూన్న గులాబీకన్నెను పలుకరించాలని, పలుకరించితే మారాడదని అనుకోడం అతని తప్పకాదు? అంతప్రేమతో పొంగిపోతూ, అతడెన్నడు దరిజేరుతాడా అని కలువ రిస్తూంటే, దూరాన్నుంచి పలుకరించి పలుకలేదని, ఖిన్నుడై తిరిగిపోతాడా? అతని కంతమాత్రం తెలియదూ, కుసుమసుకుమారి తనకోసం తపించి వాడిపోతుందని."

స్వామి నూతనోత్సాహముతో, ఆమెవంక వింతగా చూస్తూ, ఆమెమాటలన్నీ ఆలకిస్తున్నాడు. వాణి అతని అమాయకత్వానికి నవ్వి, అతన్ని చేరదీసి ముద్దిడుకున్నది.

"సృష్టిక్రమం తారుమారవుతున్నది. గులాబీదగ్గరనా మొకరితుమ్మెద పాఠం చదువుకునేది?" అన్నది వాణి.

"నేను సాహసంచేయలేకపోయినాను వాణీ! నాతో మాటాడకపోతే, నామీద నీకు ప్రేమ లేదనుకుని, విచారపడి ఊరుకునేవాణ్ణి."

"సాహసం ఎందుకూ? అంతమాత్రం కనిపెట్టలేక పోయినావు. కోమలాన్ని చూసి అయినా నేర్చుకోలేకపోయినావే!"

స్వామి కొంచెం కోపంగా ఊరుకున్నాడు.

"అదుగో అంతలోనే మళ్ళా అలుకా! కాదు స్వామీ! కోమలాన్ని నీకు పాఠం చెప్పమని నేనే పంపించాను. అప్పటికయినా నీవు ఆలోచించలేకపోయినావు. గ్రహించలేకనేపోయినావుకదా! కోమలం నిన్ను పలుకరించినట్లు నీవు నన్ను అనాడే..."

వాణి సిగ్గుపడి ఆమీద మాటాడలేకపోయింది. అతని పెదవులకందకుండా, తనముఖం తిప్పేసుకుంది. స్వామి బలవంతాన ఆమెముఖాన్ని తనవైపుకు తీసుకుని చాలాసేపు ముద్దిడుకున్నాడు.

--ఈల వినపడ్డది. వాణి తటాలున అతని ఒడిలోనుంచి లేచి, అతని నక్కడే ఉండమని చెప్పి, పరుగెత్తుకుని వెళ్ళింది. మళ్ళా వెంటనే తిరిగివచ్చి, అతన్ని కౌగలించి,

"ఇంక నీవు వెళ్ళిపో. మా వార్డెను పిలుస్తూంది. నేను వెళ్ళాలి -" అన్నది.

స్వామి ఆమెను వదలలేకపోయినాడు.

"అబ్బ! వెళ్ళిపో" అని అతన్ని ముద్దిడుకుని, 'రేపు నాలుగుగంటలకు న్యూషాలిమర్' అని అక్కడనుంచి గబగబ వెళ్ళిపోయింది.

స్వామి అమితోత్సాహంతో ఒక్క ఉదుటున కాంపౌండువాలు దూకి ఈవలకు వచ్చేశాడు.

"... ... ..."

--శ్రీమాన్ చాలా ఆశ్చర్యపడ్డాడు. తలుపుతీయడంతోనే శివస్వామి, అతని చాటున ఒదిగి సిగ్గుపడుతూ వాణి, అతని స్టూడియోలో ప్రవేశించారు. స్వామి అతన్ని కోపంగా చూసి, "--చేతనయితే వత్సరాజునుకూడా చిత్రించు" అన్నాడు.

శ్రీమాన్ ఓ నిమిషం అతనివంక చూసి, తరువాత ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చినవాడిలాగా నవ్వాడు.

"అది చాలా పాతకథ...స్వామీ! వత్సరాజును చాలాకాలం క్రిందనే చిత్రించి...చుకొన్నాను. మా సాగరికను నీవు చూడలేదు కాబోలు!"

అని అక్కడనున్న తెర అవలకు జరిపాడు. ఎదురుగుండా ఈజెల్ మీద సగము తయారయిన బొమ్మ ఉన్నది. కొంచెం ప్రక్కన నవ్వుతూ కోమలం కూర్చుని ఉన్నది.

"రత్నావళి"

అని నవ్వి శ్రీమాన్ కోమలాన్ని చూపించాడు.

"వత్సరాజు తన్ను చూపించుకున్నాడు."

కోమలం పరుగెత్తుకుని వచ్చింది. వాణి ఆమెను కౌగలించుకున్నది. ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

శ్రీమాన్ నవ్వుతూనే "కోమలం! టీ పెట్టు. వాళ్ళిద్దరు" - అని స్వామి, వాణినీ కనుసైగతో చూసి - "కూడా ఉంటారు" అన్నాడు...

వాణి నవ్వుతూ, కోమలంతోకూడా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

స్వామి దగ్గరున్న కుర్చీలో కూర్చుని, నవ్వుమొగంతోనే శ్రీమాన్ దగ్గరనుంచి అడిగి తీసుకుని సిగరెట్టు ముట్టించాడు....

★ ★ ★